

60 . Costești | Comuna: Orăștioara de Sus | Județ: Hunedoara | Punct: Blidaru - Cetate, La Vămi | Anul: 2003

Anul: 2003

Cod RAN: 90379.05

Perioade: Preistorie, Protoistorie

Epoci: Hallstatt, La Tène

Categorii sit: Apărare (construcții defensive), Domestic

Autori: Cristina Bodó, Ioan Glodariu, Adriana Pescaru, Eugen Pescaru

Instituții: Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca

Rezumat

Înălțimea Blidaru (703 m) cu cetatea care-i poartă numele se găsește în partea de S a satului Costești, urcând pe valea Apei Grădiștei. Campania anului 2003 s-a desfășurat în două etape: într-o primă etapă s-au desfășurat lucrări de protecție și conservare primară a cetății de pe înălțimea Blidaru. De asemenea, s-a realizat o terasare a pantei din NNV a cetății, pentru a împiedica scurgerile de pământ spre cisterna amplasată pe terasa de aici, unde s-au întreprins lucrări de curățire, degajare a pământului și pietrei căzute în interiorul acesteia. A doua etapă s-a desfășurat în luna septembrie când au fost întreprinse cercetări arheologice în punctul „La Vămi”, loc în care a fost semnalat încă din anii '50, un turn de observație. Materialul arheologic constă din fragmente de olane și țiglă.

Raport

Cetate

Înălțimea Blidaru (703 m) cu cetatea care-i poartă numele se găsește în partea de S a satului Costești, urcând pe valea Apei Grădiștei. Ca punct fortificat din perioada dacică intră în literatura de specialitate în anul 1923. Cercetări arheologice au fost întreprinse din 1953, precedate de unele sondaje în 1925 pe Muchia Chiștoarelor și 1944 pe una din terasele Faeragului. În perioada anilor 1953-1959 a fost cercetat platoul superior cu fortificația propriu-zisă construită din două cetăți îngemănate, cisterna de apă de pe una din terasele de V de sub cetatea II, turnul de observație din "Poiana Perții" și identificate o serie de alte turnuri din împrejurimi.

Campania anului 2003 s-a desfășurat în două etape și anume: în luna iulie ne-am axat pe lucrări de protecție și conservare primară a cetății de pe înălțimea Blidaru. Aceste lucrări au constat din refacerea zidului în porțiunile unde blocurile erau căzute sau cu o înclinație vizibilă spre exterior de pe latura de NV între turnurile 4 și 5 precum și pe partea de SE a cetății II.

De asemenea, s-a realizat o terasare a pantei din NNV a cetății, pentru a împiedica scurgerile de pământ spre cisterna amplasată pe terasa de aici, unde s-au întreprins lucrări de curățire, degajare a pământului și pietrei căzute în interiorul acesteia. Totodată s-a făcut defrișarea de vegetația din preajma obiectivelor cetății și s-a refăcut împrejmuirea.

La Vămi

A doua etapă s-a desfășurat în luna septembrie când au fost întreprinse cercetări arheologice în punctul "La Vămi", loc în care a fost semnalat încă din anii '50, un turn de observație.

Punctul respectiv cu turnul de observație se găsește pe drumul ce duce de la Cetatea Blidaru spre Luncani-Târșea, în stânga acestuia, la cca. 400-500 m de cetate. Coordonatele acestui punct sunt: 45°39'91" latitudine nordică, 23°09'66" longitudine estică iar altitudinea de 750 m.

În ridicătura de pământ ușor aplatizată sunt remarcate câteva blocuri de piatră ce aparțin turnului respectiv. Aici, în anul 1998 un colectiv de arheologi de la Universitatea și Muzeul din Cluj, au realizat un sondaj care a precizat existența turnului, la care au fost utilizate blocuri din calcar din cariera de la Măgura Călanului.

Tot aici, am trasat o secțiune S 1 de 37 x 2 m orientată N - S. S 1 pornește în partea de S de pe terasa din care se ridică mamelonul cu turnul. În această zonă de S a secțiunii am cuprins și câteva blocuri de calcar care sugerau existența unui zid dacic, care nu am reușit să-l elucidăm cu toate că la -0,20 m încep să apară o mulțime de pietre de stâncă atât în fața cât și în spatele rândului de blocuri.

Înspre N de la m. 12-13 în profilul secțiunii se conturează urma de la un șanț. Această problemă urmează a fi clarificată în campania următoare.

În restul secțiunii la -0,20/-0,25 m sub stratul vegetal, apare pământul galben în care pe alocuri găsim pigmenti de cărbune. Între m. 34 și 35,5 la -0,30 m apare un bloc de calcar și câteva fragmente, care după ce ne mai adâncim, constatăm că avem de-a face cu intrarea în turn, peretele vestic care are lățimea de 2,80 m iar nivelul de călcare se afla la -1,95 m. La 2 m spre V de S 1 perpendicular trasăm S 2 de 17 x 3 m orientată E - V având în vedere cuprinderea blocurilor de calcar identificate de minisectiunea realizată în 1998 și unde a mai fost făcută una de către "căutătorii de comori" și în această secțiune imediat sub solul vegetal apare pământul galben iar în capătul vestic avem un aranjament de blocuri de calcar folosite pentru fundația unei colibe, iar pe terasa din această parte alte blocuri folosite pentru sălaș la animale, oi care erau aduse la păscut în zonă.

Blocurile cu pricina, provin din zidul turnului. În zona prezenței blocurilor din S 2, vizibile anterior, se conturează zidul exterior al turnului, parametrul vestic. În fața lui am practicat o casetă de lățimea secțiunii și de 1 m adâncime. Se constată trei asize din blocuri, ultimul fiind așezat direct pe stânca locală care a fost cioplită în vederea săpării șanțului de fundație. La capătul de E al S 2 la -0,50 m apare parametrul interior, unde formează colțul zidului din partea de SV. Blocurile prezintă multe urme de babe și sunt destul de deteriorate. Realizând existența colțului, am extins S 2 spre S cu o casetă de 2 x 5 m în vederea descoperirii întregii construcții. De la S 2 spre N am trasat două casete C 1 de 3 x 4,5 m la 1 m de S 2 și 2 m de S 1 și la 1,50 m de C 1 spre N C 2 de 4,50 x 5,50 m. La -0,45 m de la solul vegetal în ambele casete apare parametrul interior al zidului. În C 2 se conturează colțul de NV al turnului. Trasăm o nouă casetă C 3 de 3 x 5 m aflată la 3 m E de S 1 și între m. 24,5 și 27,5. Aici, traseul zidului pe direcția estică apare la -1,60 m, dar numai parametru exterior.

Am demontat martorii de la C 1 și C 2 pentru a avea o continuitate a zidului pe latura de V. Lungimea sa este de 11,90 m la exterior și în interior de 6,80 m. Lățimea zidului este de 2,60 m. Distanța din colțul nord-vestic al turnului până la intrare este de 4,90 m.

Am constatat că în zona intrării de la nivelul de călcare avem 3 asize, în colțul nord-vestic 1 asiză care corespunde cu a treia din colțul sud-vestic. În cele două colțuri blocurile din ultima asiză prezintă profilatura ceea ce dovedește partea vizibilă a zidului de la turn. La nivelul celei de a 3-a asize, din loc în loc, cu o retragere de 0,30 m spre interior avem câte un bloc ce intră în emplecton. În construcția zidului avem o alternanță de blocuri cu câte o lespede. La nivelul asizei, vizibile, alternanța este astfel de la S spre N 3 blocuri, apoi lespede, 5 blocuri și lespede, 4 blocuri și lespede, 3 blocuri și lespede după care încă două blocuri.

Acest turn face parte dintre cele destul de numeroase, amplasate pe terasele dealului Blidaru în spațiul Făeragu-Târșu Luncani cu vizibilitate spre Orăștie și Valea Grădiștei.

Materialul arheologic constă din fragmente de olane și țiglă.

Informații suplimentare online

[Raportul 2212 din cronica.cimec.ro](http://raportul2212.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
